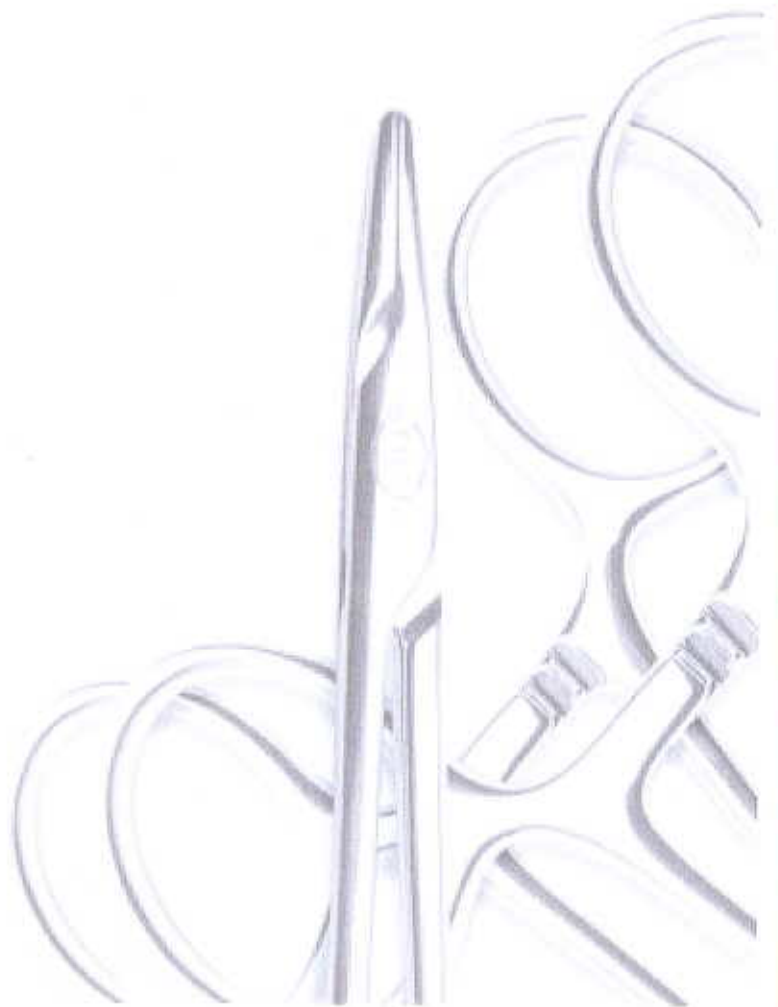

ÅRSREDOVISNING 2017

Innehållsförteckning

2	STILLES vision, affärsmodell och strategier
3	STILLES aktie och ägare
4	VD har ordet
6	Förvaltningsberättelse och ekonomisk översikt
10	Flerårsöversikt
11	Koncernens resultaträkning
12	Koncernens balansräkning
13	Koncernens förändring i eget kapital
14	Koncernens kassaflödesanalys
15	Moderbolagets resultaträkning
16	Moderbolagets balansräkning
17	Moderbolagets förändring i eget kapital
18	Moderbolagets kassaflödesanalys
19	Noter
39	Undertecknande
40	Revisionsberättelse
42	Styrelse
43	Ledande befattningshavare
43	Kalendarium

Stilles Vision

Surgical perfection.

Strategi

Stille ska nå sin vision genom:

- Att öka omsättningen av kirurgiska instrument genom utökad försäljningskapacitet
- Att fokusera på utvalda marknader, USA, EU och Kina
- Att vårda och utveckla Stilles varumärke, marknadsposition och rykte
- Att driva utvecklingen av nya produkter
- Att satsa på förvärv av kompletterande produkter

Affärsidé

Stille ska med kirurgens och patientens behov i fokus utveckla, tillverka och marknadsföra medicintekniska produkter som förenklar och förbättrar vårdprocessen för patient, läkare och sjukhuset eller kliniken.

Produkterbjudande

Stille är ett av världens äldsta medicintekniska företag. Med kirurgens och patientens behov i fokus, utvecklar, tillverkar och marknadsför Stille medicintekniska produkter som förenklar och förbättrar vårdprocessen för patient, läkare och sjukhus eller klinik.

Stilles erbjudande består av välkända produkter av erkänt hög kvalitet och ett starkt varumärke. Verksamheten bedrivs i två produktområden – Instrument och Bord.

Inom produktområde instrument erbjuder Stille ett brett sortiment av handsmidda kirurgiska instrument för all öppen kirurgi med särskilt fokus på ortopedi samt rekonstruktiv och estetisk plastikkirurgi. Instrumenten kännetecknas av den gracila design och unika känsla som har gjort Stille till en välkänd och uppskattad leverantör bland ledande kirurger världen över. Inom produktområde Bord erbjuder STILLE en ny generation av operationsbord för genomlysningskirurgi inom vaskulär, smärta och urologi. ImagiQ2 lanserades 2012 och är andra generationens operationsbord utvecklat och tillverkat med perfektion av STILLE. Utvecklad med unik True Free Float-teknik för såväl enklare perifera procedurer som mer avancerade abdominella (EVAR) och thorakala minimalinvasiva ingrepp.

Medstone borden förvärvades 2017 och är inriktade mot ingrepp framförallt inom smärta och urologi.

Stille erbjuder utöver egentillverkade produkter även produkter från andra välkända och innovativa tillverkare. Genom dessa samarbeten kan Stille tillhandahålla kompletta produktlinjer med genomgående samma höga krav på funktion och kvalitet.

Marknad

Stille har en stark position på de nordiska marknaderna inom produktområde Instrument. Satsningar som görs syftar till att öka marknadsandelarna framförallt i USA och EU.

Inom produktområde Bord har Stille en stark position hos våra samarbetspartners GE och Ziehm. Satsningar görs för att öka marknadsandelarna hos Philips och Siemens.

Året i korthet

Helårsresultatet före skatt om 18,2 MSEK innebär en kraftig förbättring från föregående år. Resultatet efter skatt har belastats med en återföring av en upplupen skattefordran med 4,0 MSEK. Denna har ingen kassaflödespåverkan och härrör från att Stille under många år gått med förlust och delar av underskottsavdragen bokfördes som en tillgång då man bedömde att man någon gång i framtiden skulle gå med vinst. Denna tillgång återinförs nu i resultaträkningen. Försäljningen har under året ökat med 26,4% procent. Under året har Stille förvärvat det amerikanska bolaget Arcoma North America Inc, numera Stille North America. Bolaget beslutade att under året avveckla produktionen i Kalifornien för att koncentrera all produktion till Torshälla. Under andra kvartalet 2018 avslutas produktionen i Kalifornien helt.

Framtidsutsikter

Stille har nu en god finansiell bas. Målet för 2018 är tillväxt under lönsamhet. Då vi nu har lyckats etablera starka försäljningskanaler kommer vi nu även i en ny strategisk satsning påbörja ett arbete med att utveckla produkter som kompletterar våra befintliga produkter i befintliga försäljningskanaler. Detta förväntas långsiktigt skapa tillväxt och marginaler för bolaget. Inom båda produktområdena så kommer vi fortsatt att satsa på kompletterande förvärv.

STILLES aktie och ägare

Aktien

STILLES aktie noterades den 29 augusti 1997 på NGM Equity och är i dag noterad på NASDAQ OMX, marknadsplatsen First North under kortnamnet "STIL".

STILLES aktie hade per den 30 december 2017 en stängningskurs på 53,25 (45,8) SEK. Marknadsvärdet, baserat på slutkursen den 30 december 2017, uppgick till 257,1 MSEK (221,1). Resultat per aktie, före och efter utspädning, uppgick till 2,94 SEK (3,48).

Aktieinformation

Enligt bolagsordningen för STILLE AB ska aktiekapitalet uppgå till lägst 10 MSEK och högst 40 MSEK. Aktiekapitalet uppgår till 24,1 MSEK och kvotvärdet uppgår till 5 SEK per aktie. Det totala antalet aktier uppgår till 4 827 638. Det finns endast ett aktieslag. Samtliga aktier är fullt betalda och berättigar till lika andel i bolagets tillgångar.

En aktie ger rätt till en röst på årsstämma och eventuella extra bolagsstämmor och det finns inte några begränsningar i fråga om hur många röster varje aktieägare kan avge vid årsstämma/bolagsstämma. Det finns ingen bestämmelse i bolagsordningen som begränsar rätten att överlåta aktier.

STILLE-aktien är noterad på NASDAQ OMX First North. Antal aktieägare i bolaget uppgick till 1 672 (1 457) per den 31 december 2017. Styrelsen i Stille AB föreslår årsstämman en utdelning om 1,20 kr per aktie.

Ägarstruktur

Antal aktieägare i bolaget uppgick till 1 672 (1 457) per den 31 december 2017.

Största aktieägare i form av kapital och röster är Linc AB med 56,11 procent av aktierna.

De största aktieägarna framgår av tabellen nedan.

Aktieägare	Antal aktier	Andel kapital och röster
Linc AB	2 708 555	56,11%
Lannebo Fonder	367 820	7,62%
Försäkringsaktiebolaget Avanza		
Pension	213 961	4,43%
Jern David	200 000	4,14%
Larsson Bernt	111 000	2,30%
Nordnet Pensionsförsäkring AB	110 708	2,29%
Hägerlöf Bernt	88 900	1,92%
Mähler, Curt	66 672	1,38%
MSIL IPB Client Account	65 064	1,35%
Bioswed Scientific AB	57 680	1,19%
Övriga	833 289	17,26%
Summa	4 827 638	100,00%

VD har ordet

2017 – STILLES BÄSTA ÅR NÅGONSIN

Målsättningen för 2017 kvarstår från 2016: att öka omsättningen under ökande kassaflöde och resultat. Under 2017 har detta även kompletteras med förvärvet av Medstone borden. Under 2016 uppnåddes våra mål att skapa tillväxt och att nå ett positivt kassaflöde. Under 2017 har vi använt detta kassaflöde till att förvärva Medstone borden, att öka vår kassa för ytterligare strategiska förvärv, samt att genomföra utvalda strategiska satsningar. De huvudsakliga åtgärderna vi vidtagit under året inkluderar:

- Satsningar på att introducera Medstone i Stilles säljkanaler
- Omstrukturering av produktionen för att möta en ökande efterfrågan
- Fortsatta satsningar på försäljningsorganisationen

Satsningar på att introducera Medstone i Stilles säljkanaler

I januari genomfördes köpet av Medstone borden. Vi har i och med detta förvärv skapat oss en mycket stark position inom vår nisch, mobila genomlysningbord. Medstone borden har innan förvärvet sålts genom flera mindre lokala distributörer framförallt i USA. Stilles målsättning med dessa produkter är att nyttja våra säljkanaler, GE, Siemens, Philips och Ziehm och sälja produkterna via dessa. På detta vis förväntas säljkapaciteten mångdubblas. Vidare arbetar vi med att introducera Medstone borden i Europa i dessa säljkanaler. Detta är ett pågående arbete och förväntas på sikt skapa förutsättningar för en ökande försäljning av dessa produkter.

Omstruktureringar av produktionen för att möta ökande efterfrågan

Köpet av Medstone borden innebar att vi har två produktionsanläggningar. Vi beslutade att lägga ned anläggningen i Kalifornien. Under stora delar av året har vi producerat i båda anläggningarna parallellt med syftet att genomföra en kontrollerad överföring av produktionen. Vi avser att upphöra med produktionen i Kalifornien under andra kvartalet 2018. Vidare har de senaste årens satsningar på försäljning har skapat ett stort behov av att öka produktionskapaciteten. Vi har därför byggt ut fabriken och ökat produktionsytan med ca 50 procent. Utnyttjandet av den nya ytan är påbörjad och förväntas vara under fullt utnyttjande i slutet av 2018.

Fortsatta satsningar på försäljningsorganisationen

Vi har under 2017 framgångsrikt förstärkt våra försäljningsorganisationer inom både Bord och Instrument. Vi har även under året påbörjat förstärkningar av denna genom en serviceorganisation. Vi ser service som en affär och ett sätt att öka omsättningen.

UTSIKTER 2018 – Fortsatt fokus på tillväxt under lönsamhet

Vi har sedan 2014 genomfört ett framgångsrikt förändringsarbete. Under 2015 så låg fokus på att skapa ett positivt kassaflöde och ett strategiskt handlingsutrymme, under 2016 så användes detta kassaflöde till satsningar på försäljningsorganisationen med målet att nå organisk tillväxt. Under 2017 så fortsatte satsningarna på försäljningsorganisationen kompletterat med förvärvet av Medstone borden. Under 2018 så kommer våra tidigare satsningar på att effektivisera och expandera försäljningsorganisationen att fortsätta och kompletteras med följande strategiska satsningar:

- Inom produktområde Instrument kommer vi att påbörja produktutveckling med målsättningen att utveckla produkter att sälja genom våra försäljningskanaler. Detta arbete påbörjades redan under 2017 och under 2018 kommer vi att påbörja lanseringen av dessa produkter.
- Inom produktområde Bord kommer vi att fortsätta vår satsning på att introducera Medstone borden i våra säljkanaler, att öka försäljningen genom våra befintliga kanaler samt även här påbörja utveckling av nya produkter att sälja genom våra befintliga säljkanaler.
- Vi kommer även att fortsätta våra initiativ att utöka och effektivisera produktionen under året. Vi bedömer att det på lång sikt finns en stor potential att öka bruttomarginalen genom effektiviseringar av produktion och logistik.
- Inom båda produktområdena så kommer vi fortsatt att satsa på kompletterande förvärv. Vi har ett antal förvärv vi ser vore gynnsamma för bolaget att genomföra. Dock så ser vi även att förväntade köpeskillingar hos säljarna inte ligger i linje med vad vi är villiga att betala i nuläget. Vi har dock valt att behålla en stor kassa då vår förväntan är att någon av dessa objekt kommer att kunna förvärvas inom en rimlig framtid.

Stille har genom de senaste årens arbete med att förändra verksamheten positionerat oss mycket väl på våra marknader. Vi har gått från minskande omsättning och återkommande negativa resultat till en stark tillväxt och ett starkt kassaflöde. Ledning, styrelse och ägare i all ära, men de som har åstadkommit detta är Stilles personal. Ett enormt tack till alla ni som har engagerat er under året genom outtröttligt engagemang och energi: Tack! Tack vare er ser även 2018 ut att bli ett starkt år för Stille!

e

Förvaltningsberättelse och ekonomisk översikt

Styrelsen och verkställande direktören för STILLE AB (publ), org nr 556249-4848, avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för 2017. Resultatet av årets verksamhet för koncernen och moderbolaget framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalyser, förändringar i eget kapital samt noter.

Organisation och verksamhet

STILLE AB (publ) grundades 1841 och är därmed ett av världens äldsta medicintekniska företag. Bolaget utvecklar, tillverkar, marknadsför och distribuerar egentillverkade högkvalitativa kirurgiska instrument och specialbord till ledande kirurger världen över.

Produktområde Instrument erbjuder handsmidda kirurgiska instrument för all öppen kirurgi med särskilt fokus på ortopedi samt rekonstruktiv- och estetisk plastikkirurgi. Instrumenten kännetecknas av den gracila design och unika känsla som har gjort STILLE till en välkänd och uppskattad leverantör bland ledande kirurger världen över. STILLE erbjuder utöver egentillverkade produkter även produkter från andra välkända och innovativa tillverkare. Genom dessa samarbeten kan STILLE tillhandahålla kompletta produktlinjer med genomgående samma höga krav på funktion och kvalitet.

Produktområde Bord erbjuder procedurspecifika specialbord för genomlysningskirurgi inom vaskulär, smärta och urologi. **Borden kännetecknas av en hög grad av funktionalitet och ergonomi samt en strävan efter estetiskt tilltalande design med teknologi för att minska andelen farlig strålning.** Medstone borden förvärvades 2017 och är inriktade mot ingrepp framförallt inom smärta och urologi.

STILLE-aktien är noterad på NASDAQ OMX First North. Antal aktieägare i bolaget uppgick till 1 672 (1 457) per den 31 december 2017. Största aktieägare i form av kapital och röster är Linc AB med 56,11 (61,18) procent av aktierna.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under året har Göran Brorson valts till ny styrelseordförande och Michael Berg, Bengt Julander samt Sirpa Mäkipää (arbetstagarrepresentant) kvarstår som styrelseledamöter. Förvärv av Arcoma North America INC numera Stille N/A avslutades januari 2017. Detta förvärv har stärkt vår position inom produktområde Bord och skapar stora förutsättningar för tillväxt framgent. Bolaget beslutade att under året avveckla produktionen i Kalifornien för att koncentrera all produktion till Torshälla. Under andra kvartalet 2018 avslutas produktionen i Kalifornien helt.

Kommentarer till rapport över totalresultat

Koncernens nettoomsättning uppgick till 121,8 MSEK (96,3), vilket är en ökning med 26,5 %.

Bruttomarginalen uppgick till 47,4 % (45,7%).

Koncernens omkostnader uppgick till 40,5 MSEK (32,9) varav 27,5 MSEK (23,4) avsåg försäljningskostnader, 7,4 MSEK (6,5) avsåg administrationskostnader och övriga rörelsekostnader till 5,7 MSEK (2,9). Övriga rörelseintäkter uppgick till 1,6 MSEK (5,1)

Koncernens avskrivningar och nedskrivningar för verksamhetsåret uppgick till 3,8 MSEK (3,3). Avskrivningar och nedskrivningar på materiella anläggningstillgångar uppgick till 1,5 MSEK (1,3). Avskrivningar avseende immateriella anläggningstillgångar uppgick till 1,9 MSEK (2,0). Avskrivningar avseende goodwill uppgick till 0,4 MSEK (0,0)

Rörelseresultatet uppgick till 18,9 MSEK (16,3). Rörelsemarginalen uppgick till 15,5 procent (16,9).

Koncernens resultat före skatt uppgick till 18,2 MSEK (16,8). Koncernens skattekostnad 4,0 (0,0). Årets resultat i koncernen uppgick till 14,2 MSEK (16,8). Koncernens underskottsavdrag uppgår till 12,4 (40,3)

Kommentarer till rapport över finansiell ställning

Tillgångar

Koncernens materiella anläggningstillgångar uppgick till 3,9 MSEK (3,7), vilket i huvudsak avser persondatorer, maskiner, inventarier och finansiell billeasing. Koncernens övriga immateriella anläggningstillgångar uppgick till 3,7 MSEK (5,6), vilket avser balanserade utgifter för produktutveckling. Koncernens goodwill uppgår till 3,4 MSEK (0,0).

Varulagret i koncernen uppgick till 26,9 MSEK (18,8), vilket motsvarar 41,9 procent (35,9) av kostnad såld vara. Koncernens kundfordringar uppgick vid periodens utgång till 16,9 MSEK (13,8), vilket motsvarar 13,8 procent (14,4) av koncernens nettoomsättning. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter i koncernen uppgick till 2,3 MSEK (0,9) och övriga fordringar till 0,4 MSEK (0,4). Årets skattefordran är 0,9 MSEK (0,6).

Skulder

Leverantörsskulderna i koncernen uppgick till 10,7 MSEK (7,4), vilket motsvarar 8,8 procent (7,7) av koncernens nettoomsättning. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter i koncernen vid utgången av räkenskapsåret uppgick till 7,8 MSEK (7,5) och övriga skulder till 1,0 MSEK (1,0).

Investeringar

Koncernens investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 1,7 MSEK (1,1). Investeringarna bestod av leasingbilar, maskiner och inventarier. Koncernens investeringar i övriga immateriella tillgångar uppgick till 1,7 MSEK (0,4). Koncernens förvärv av rörelsegen 8,5 MSEK (0,0).

Kassaflödesanalys

Koncernens kassaflöde från den löpande verksamheten, före förändring i rörelsekapital, uppgick vid utgången av verksamhetsåret till 23,7 MSEK (19,7), och efter rörelsekapitalförändring till 18,9 MSEK (19,4). Rörelsekapitalet förändrades med -4,8 MSEK (-0,3). Kassaflödet från investeringsverksamheten för räkenskapsåret uppgick till -10,2 MSEK (0,7). Det operativa kassaflödet uppgick till 17,2 MSEK (17,9). Kassaflödet från finansieringsverksamheten för räkenskapsåret uppgick till -5,7 MSEK (-5,2). Totalt kassaflöde för perioden uppgick till 3,0 MSEK (14,9). Koncernens likvida medel vid periodens utgång uppgick till 32,5 MSEK (30,8).

Personal

Medeltal anställda i koncernen uppgick till 49 (44). Antalet anställda den 31 december 2017 var 52 (44). Andelen kvinnor var 27,8 procent (29,2). Personalökningen beror på förvärvet av Arcoma North America Inc numera Stille North America Inc. Intäkt per anställd uppgick till 2,5 MSEK (2,2) och avtalsbundna sociala kostnader uppgår till 10,4 MSEK (7,4).

Arbetsförhållanden

STILLE arbetar aktivt med att minimera förslitningsskador hos de anställda i produktionen. Det kan till exempel handla om rotation i produktionen för att undvika förslitningsskador som uppstår till följd av monotona arbetsuppgifter. Ett aktivt skyddsarbete pågår ständigt i produktionen med representanter från företagsledning, anställda samt externa konsulter. I agendan för det årliga revisionsarbetet finns stående punkter för bland annat ergonomi och psykosocial miljö.

Anställda i produktionen i Torshälla är anslutna till företagshälsovården Smedhälsan, vilket innefattar regelbundna hälsokontroller och friskvård för personalen. Bolaget har antagit och lever under en Uppförandekod (Code of Conduct). Den beskriver principerna för hur alla inom koncernen skall uppföra sig i relationerna med anställda, affärskontakter, andra intressenter och aktieägare. Koden är baserad på STILLES värderingar och vision, samt på att verksamheten bedrivs med integritet och i enlighet med lagar och förordningar.

Ansvar

STILLES ansvarsarbete omfattar produktkvalitet, processkvalitet, miljöpåverkan och arbetsförhållanden. STILLE strävar efter att möta omvärldens förväntningar på hög kvalitet och oklanderlig produktion i enlighet med rådande lagar, regler och etiska förhållningssätt. Därigenom säkerställer bolaget en stark marknadsposition och behåller ett högt förtroende hos kunder, samarbetspartners, myndigheter och anställda.

Kvalitet

STILLE tillämpar ett verksamhetssystem som är upprättat och certifierat i enlighet med standarden SS-EN ISO 13485:2012. Certifieringen omfattar design, tillverkning, försäljning och service hos STILLE. Samtliga anställda, oavsett funktion i organisationen, följer i sitt dagliga arbete de rutiner och regler som föreskrivs i STILLES verksamhetssystem. STILLE följer EU-direktivet för medicintekniska produkter ("MDD") samt regelverket hos det amerikanska läkemedelsverket FDA.

Miljö

STILLE ska i sin verksamhet följa alla gällande lagar och förordningar på miljöområdet, och ska dessutom sträva efter att minimera sin miljöpåverkan avseende energi, kemikalier och transporter. Under verksamhetsåret 2011 antog STILLE en Miljöpolicy. Kemikalieanvändningen styrs via aktivt kemikaliereregister, där målet är att under verksamheten styra och minimera både användning, mängd och därmed utsläpp. Utsläppen har uppmätts och uppfyller miljömyndighetens krav. Miljöarbetet i produktionen har stärkts med en tillsatt miljögrupp, denna grupps uppgift är att under drift tillse att mål skapas och följs upp med ambition att minska fabriken miljöpåverkan.

Produktionens elförbrukning har under 2017 utretts och vi investerat i utrustning för att effektivisera och minska förbrukningen, samtidigt som produktionstimmarna ökat. Övrigt avfall och restprodukter sorteras på sådant sätt att de i största möjliga mån ska kunna återvinnas. Transporter och miljövänligt omhändertagande av kemikalier och avfall utförs av godkända transportbolag, detta styrs via avtal med SITA och Eskilstuna energi och miljö.

Tvister

STILLE har inte varit inblandade i några tvister under verksamhetsåret 2017.

Förväntad framtida utveckling

Vi gör bedömningen att STILLES varumärke och produkter utgör en god grund för tillväxt och lönsamhet. Vår bedömning är att 2018 kommer att leda till en ökad omsättning med fortsatt god lönsamhet.

Årsstämma

Årsstämman beslutar om fastställande av resultat och balansräkningar, disposition beträffande bolagets resultat, beviljande av ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören, arvoden åt styrelse och revisorer, val av styrelse och revisorer samt övrigt förekommande punkter.

Styrelsens sammansättning och arbete

STILLES styrelse består av fyra ledamöter varav en arbetstagarrepresentant. Enligt bolagsordningen ska styrelsen bestå av lägst tre och högst sju ordinarie ledamöter, utan eller med högst en suppleant. Styrelsen ska enligt arbetsordningen ha minst fyra styrelsemöten per år. Under år 2017 sammanträdde styrelsen 6 gånger (6).

Verkställande direktören framlägger vid varje möte i samband med kvartalsbokslut ekonomisk och finansiell rapport över verksamheten och tillställer därutöver styrelsen en månatlig rapport innehållande viktiga händelser samt ekonomisk information i sammandrag. Styrelsen behandlar årligen revisorerens rapport, av vilken bland annat framgår hur bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållande kontrolleras på ett betryggande sätt.

Styrelsen beslutar i frågor om ersättningar och andra anställningsvillkor för koncernledningen. Beslut om principerna för ersättning till verkställande direktör och övrig koncernledning tas av årsstämman. STILLES huvudägare har intill nästa årsstämma utsett en valberedning. Valberedningen har till uppgift att till nästkommande årsstämma lämna förslag på styrelseledamöter och arvode till styrelsen samt i för kommande fall även lämna förslag på revisorer.

Riktlinjer för ersättningar till VD och övriga ledande befattningshavare samt övriga anställningsvillkor

STILLE strävar efter att principerna för koncernledningens ersättning skall vara marknadsmässiga, att ersättningarna ska fastställas av styrelsen, och skall baseras på arbetsuppgifternas betydelse, personens erfarenhet och prestation samt att ersättningen består av följande delar: fast grundlön, kortsiktig rörlig ersättning, pensionsförmåner och övriga förmåner samt avgångsvillkor.

Koncernledningen ska ha en marknadsmässig lön. Koncernledningen kan utöver grundlönen erbjudas en kortsiktig rörlig ersättning som baseras på individuella mål och bolagets mål. Verkställande direktören har under 2017 haft en rörlig ersättning som baserats på uppsatta mål. Styrelsen fastställer pensionsförmåner för koncernledningen. STILLE tillämpar pensionsåldern 65 år för koncernledningen. Den grundläggande pensionsförmånen utgörs av den så kallade ITP-planen. STILLES koncernledning kan få möjlighet till bilförmån, drivmedelsförmån och sjukförsäkring.

Risker och riskhantering

Konkurrensrisker

STILLE möter på konkurrens på olika marknader. För produktområde Instrument är merparten inom maskintillverkande instrument bl Aesculap (B.Braun), V Mueller (Carefusion) och Symmetry Surgical. Det finns även ett stort antal mindre tillverkare. Inom produktområde Bord hittar vi internationella konkurrenter som Steris, Maquet (Getinge), IDI samt Skytron.

För att möta konkurrensen undersöker vi ständigt möjligheterna att hitta nya lösningar och utveckla vårt erbjudande för att möta kundernas förväntningar. Vi arbetar ständigt med våra leverantörer för att få bättre produkter till lägre priser och fortsatt hög kvalitet, samt med våra interna processer för att ytterligare öka produktiviteten och effektiviteten i vår egen produktion.

Marknadsrisker

Efterfrågan på STILLES produkter påverkas av förändringar i kundernas investeringsplaner, och inte ens medicinteknik har gått helt igenom oberört genom finanskrisen. Vi har på många marknader noterat ett förändrat köpbeteende där allt mer makt förflyttas från den kliniska verksamheten till inköpsenheterna inom sjukhusens administration. Med våra högkvalitativa och funktionella produkter med lång livslängd, vilket borgar för en låg livslängdskostnad eller kostnad per behandling, torde STILLE stå väl rustade inför detta skifte.

Förslag till behandling av vinst

Till årsstämmans förfogande står

Moderbolaget	2017	2016
Överkursfond	45 688 134	45 688 134
Ansamlad förlust	-2 341 244	-12 543 919
Årets redovisade resultat	16 635 001	15 030 224
Summa	59 981 891	48 174 439

Styrelsen föreslår att vinsten disponeras enligt följande:

Balanseras i ny räkning	54 188 725
Utdelning	5 793 166
Summa	59 981 891

Utdelning

Styrelsen föreslår årsstämman att utdelning för verksamhetsåret 2017 lämnas med 1:20 per aktie (1:00). Den totala aktieutdelningen uppgår enligt förslaget till 5,79 mkr. Det är styrelsens uppfattning att en allsidig bedömning av bolagets och koncernens ekonomiska ställning medför att utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets och koncernens egna kapital samt bolagets och koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt. Styrelsens förslag till avstämningsdag är den 24 april 2018. Om årsstämman fattar beslut i enlighet med styrelsens förslag beräknas utdelningen utbetalas från Euroclear den 27 april 2018.

Koncernredovisningen för moderbolaget STILLE AB för det räkenskapsår som slutar den 31 december 2017 har godkänts av styrelsen och verkställande direktören för publicering den 23 mars 2018 och kommer att föreläggas för årsstämman den 20 april 2018 för fastställande. Moderbolaget är ett svenskt aktiebolag (publ) med säte i Eskilstuna, organisationsnummer 556249-4848 och adress Ekbacken 11, 644 30 Torshälla.

Flerårsöversikt

Koncernen, MSEK	2017	2016	2015	2014	2013
Nettoomsättning och resultat					
Nettoomsättning	121,8	96,3	83,5	81,5	89,1
nettoomsättningstillväxt i %	26,5%	15,4%	2,5%	-8,6%	1,2%
Bruttovinst	57,8	44,1	37,6	30,7	28,4
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar	22,7	19,5	13,5	0,7	4,0
Rörelseresultat efter av- och nedskrivningar	18,9	16,3	10,2	-0,2	3,0
Resultat efter finansiella poster	18,2	16,8	10,5	1,1	3,3
Skatt, återföring av uppskjuten skatt	4,0	-	-	-	-
Årets resultat	14,2	16,8	10,5	1,9	3,3
Balansräkning					
Anläggningstillgångar	12,7	15	16,6	21,7	24,6
Omsättningstillgångar exkl likvida medel	47,2	34,6	37,7	29,9	31,3
Likvida medel	32,5	30,9	15,2	4,1	6,4
Eget kapital	71,2	62,3	49	38,5	41,4
Räntebärande skulder	0,6	1,5	2,7	3,8	0,9
Ikke räntebärande skulder/avsättningar	20,5	16,6	17,8	13,4	19,6
Kassaflöde					
Operativt kassaflöde	17,2	17,9	9,9	-0,8	9,5
Periodens kassaflöde	3,0	14,9	11,1	-2,7	4,0
Investeringar	10,2	1,5	1,4	0,5	11,3
Nyckeltal					
Bruttovinstmarginal, %	47,4	45,7	45,1	37,7	31,9
Rörelsemarginal, %	15,5	16,9	12,2	1,4	3,3
Nettomarginal, %	11,6	17,4	12,6	2,3	3,7
Avkastning på eget kapital, %	21,3	22,5	24	4,7	8,3
Avkastning på sysselsatt kapital (ROCE), %	26,8	29,1	22,6	2,6	6,9
Soliditet, %	77,1	77,5	70,5	69	66,3
Skuldsättningsgrad, ggr	0,3	0,29	0,42	0,45	0,51
Aktiedata					
Resultat före och efter utspädning per aktie, SEK	2,94	3,48	2,17	0,36	0,68
Eget kapital per aktie, SEK	14,75	12,91	10,15	7,97	8,57
Utdelning per aktie, SEK	1,2	1,0	0,8	1,0	-
Operativt kassaflöde per aktie, SEK	3,56	3,7	2,05	0,17	1,98
Personal					
Antal anställda medeltal	49	44	41	48	53
Omsättning per anställd	2,6	2,2	2,0	1,7	1,7

Begrepp och nyckeltal

Antal anställda medeltal	Antal anställda utgörs av genomsnittet av antal anställda
Nettoomsättningstillväxt	Nettoomsättningen jämfört med motsvarande
Nettomarginal	Årets resultat i procent av summa intäkter.
Omsättning per anställd	Summa intäkter dividerat med genomsnittligt antal
Avkastning på eget kapital, %	Årets resultat/nettoresultat dividerat med genomsnittligt eget kapital. Genomsnittligt eget kapital har beräknats genom att dividera summan av ingående och utgående eget kapital med 2.
Bruttovinstmarginal	Bruttovinsten i procent av nettoomsättningen
Nettomarginal	Årets resultat i procent av summa intäkter.
Rörelsemarginal	Rörelseresultat i procent av nettoomsättning.
Soliditet	Utgående eget kapital (inklusive minoritet) i procent av balansomslutning vid periodens utgång.
Skuldsättningsgrad	Avsättningar och skulder dividerat med justerat eget kapital.
Andel riskbärande kapital	Summan av eget kapital och uppskjutna skatteskulder (inklusive minoritet) dividerat med balansomslutning.
Avkastning på sysselsatt kapital	Resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital. Sysselsatt kapital avser balansomslutning minskad med icke räntebärande skulder inklusive uppskjutna skatteskulder. Genomsnittligt sysselsatt kapital har beräknats genom att dividera summan av ingående och utgående sysselsatt kapital med 2
Räntetäckningsgrad	Resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader dividerat med finansiella kostnader.
Resultat per aktie	Årets resultat dividerat med genomsnittligt antal aktier
Eget kapital per aktie	Eget kapital dividerat med antal aktier på balansdagen

Koncernens resultaträkning

TSEK	NOT	2017	2016
Nettoomsättning	3, 27	121 818	96 334
Kostnad sålda varor	5, 7, 8	-64 064	-52 283
Bruttoresultat		57 754	44 051
Övriga rörelseintäkter	4	1 649	5 103
Försäljningskostnader	5, 7, 8	-27 472	-23 429
Administrationskostnader	5, 6, 7, 8	-7 364	-6 535
Övriga rörelsekostnader	5	-5 684	-2 920
Rörelseresultat		18 883	16 270
Ränteintäkter	9	-	293
Räntekostnader	10	-45	-84
Övriga finansiella intäkter och kostnader	9, 10	-607	310
Resultat efter finansiella poster		18 231	16 789
Skatt på årets resultat	11	-4 038	-
Årets resultat		14 193	16 789
- därav hänförligt till moderbolagets aktieägare		14 193	16 789
Resultat per aktie, SEK			
före och efter utspädning		2,94	3,48
Totalresultat per aktie, SEK			
före och efter utspädning		2,84	3,56

Koncernens balansräkning

TSEK	Not	2017	2016
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Goodwill	12	3 394	-
Övriga immateriella anläggningstillgångar	13	3 666	5 592
Materiella anläggningstillgångar	14	3 875	3 698
Uppskjutna skattefordringar	11	1 727	5 664
Summa anläggningstillgångar		12 662	14 954
Omsättningstillgångar			
Varulager	16	26 852	18 750
Kundfordringar		16 867	13 914
Skattefordran		851	640
Övriga fordringar		367	371
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	2 275	935
Övriga kortfristiga finansiella tillgångar		-	-
Likvida medel	18	32 469	30 858
Summa omsättningstillgångar		79 681	65 468
SUMMA TILLGÅNGAR		92 343	80 422
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Eget kapital			
Eget kapital, hänförligt till moderbolagets aktieägare			
Aktiekapital		24 139	24 139
Övrigt tillskjutet kapital		45 688	45 688
Annat eget kapital inklusive årets resultat		1 379	-7 501
Summa eget kapital	19	71 206	62 326
Avsättningar	20	990	734
Summa avsättningar		990	734
Långfristiga skulder			
Räntebärande skulder	20	537	503
Summa långfristiga skulder		1 527	1 237
Kortfristiga skulder			
Räntebärande skulder	20	75	988
Leverantörsskulder		10 741	7 366
Övriga skulder		1 032	1 049
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	21	7 762	7 456
Summa kortfristiga skulder		19 610	16 859
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		92 343	80 422

Koncernens förändring av eget kapital

TSEK	Not	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Annat eget kapital inklusive årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2016		24 139	45 688	-20 842	48 985
Omräkningsdifferens, utländsk verksamhet				414	414
Utdelning till aktieägare				-3 862	-3 862
Personaloptionsprogram, värde på anställdas tjänstgöring					
Årets resultat				16 789	16 789
Utgående balans per 31 december 2016		24 139	45 688	-7 501	62 326
Ingående balans per 1 januari 2017		24 139	45 688	-7 501	62 326
Utdelning till aktieägare				-4 827	-4 827
Omräkningsdifferens, utländsk verksamhet				-486	-486
Årets resultat				14 193	14 193
Utgående balans per 31 december 2017		24 139	45 688	1 379	71 206

2

Koncernens kassaflödesanalys

TSEK	Not	2017	2016
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		18 231	16 789
Återläggning av avskrivningar	7	3 806	3 265
Avsättningar, ej kassapåverkande		256	
Justering övriga kassapåverkande poster		1487	-519
Summa		23780	19 535
Erhållen ränta			293
Erlagd ränta		-45	-84
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
före förändringar av rörelsekapital		23735	19 744
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av varulager		-5 046	206
Förändring av rörelsefordringar		-1 461	1 289
Förändring av rörelseskulder		1 718	-1 825
Summa förändring rörelsekapital		-4789	-330
Kassaflöde från den löpande verksamheten		18946	19 414
Investeringsverksamheten			
Förvärv av rörelsegen		-8500	
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	13		-397
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	14	-1 702	-1 128
Avyttring/minskning av övriga finansiella anläggningstillgångar			2 241
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-10 202	716
Finansieringsverksamheten			
Amortering av skuld		-580	-1 366
Utdelning till aktieägare		-4827	-3862
Förändring av lån		-299	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-5 706	-5 228
Årets kassaflöde		3 038	14 902
Likvida medel vid årets början		30 856	15 230
Kursdifferens likvida medel		-939	310
Omräkningsdifferans		-486	414
Likvida medel vid årets slut	18	32 469	30 856

Moderbolagets resultaträkning

TSEK	Not	2017	2016
Nettoomsättning	3	102 338	81 424
Kostnad sålda varor	5, 8	-55 561	-47 164
Bruttoresultat		46 777	34 260
Övriga rörelseintäkter	4	1 649	5 104
Försäljningskostnader	5, 6, 7, 8	-13 944	-15 424
Administrationskostnader	5, 6, 7, 8	-7 364	-6 537
Övriga rörelsekostnader	5	-5 685	-2 920
Rörelseresultat		21 433	14 483
Ränteintäkter	9		293
Räntekostnader	10	-16	-56
Övriga finansiella intäkter och kostnader	9, 10	-607	310
Resultat efter finansiella poster		20 810	15 030
Skatt på årets resultat	11	-4 177	-
Resultat efter skatt		16 633	15 030

Moderbolagets balansräkning

TSEK	Not	2017	2016
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Övriga Immateriella anläggningstillgångar	13	3 666	5 592
Andelar i koncernföretag	15	13 522	13 522
Materiella anläggningstillgångar	14	3 534	2 833
Uppskjutna skattefordringar	11	1 123	5 300
Summa anläggningstillgångar		21 845	27 247
Omsättningstillgångar			
Varulager	16	18 126	13 684
Kundfordringar		10 655	7 990
Fordringar hos koncernföretag		23 511	22 703
Skattefordran		851	640
Övriga fordringar		178	201
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	2 177	925
Likvida medel	18	26 529	14 694
Summa omsättningstillgångar		82 027	60 837
SUMMA TILLGÅNGAR		103 872	88 084
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		24 139	24 139
<i>Fritt eget kapital</i>			
Övrigt tillskjutet kapital/Överkursfond		45 688	45 688
Balanserat resultat		-2 341	-12 544
Årets resultat		16 633	15 030
Summa eget kapital	19	84 119	72 313
Avsättningar			
Summa avsättningar	20	947	734
Långfristiga skulder			
Räntebärande skulder	20	-	-
Summa långfristiga skulder			
Kortfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag	20	47	47
Räntebärande skulder	20	-	580
Leverantörsskulder		9909	6723
Övriga skulder		1034	1051
Upplupna och förutbetalda intäkter	21	7816	6636
Summa kortfristiga skulder		18806	15037
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		103 872	88 084

Moderbolagets förändring av eget kapital

TSEK	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital/ Överkursfond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2016	24 139	45 688	-18 396	9 714	61 145
Överföring av f g års resultat			9 714	-9 714	
Personaloptionsprogram, värde på anställdas tjänstgöring					
Utdelning till aktieägare			-3 862		-3 862
Årets resultat				15 030	15 030
Utgående balans per 31 december 2016	24 139	45 688	-12 544	15 030	72 313
Ingående balans per 1 januari 2017	24 139	45 688	-12 544	15 030	72 313
Utdelning till aktieägare			-4 827		-4 827
Överföring av f g års resultat			15 030	-15 030	-
Årets resultat				16 633	16 633
Utgående balans per 31 december 2017	24 139	45 688	-2 341	16 633	84 119

Moderbolagets kassaflödesanalys

TSEK	Not	2017	2016
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		20 810	15 030
Återläggning av avskrivningar	7	2 928	2 801
Avsättningar, ej kassapåverkande		213	-547
Justering övriga kassapåverkande poster		661	80
Summa		24612	17 364
Erhållen ränta			293
Erlagd ränta		-16	-56
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
före förändringar av rörelsekapital		24596	17 601
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av varulager		-4 442	121
Förändring av rörelsefordringar		-4 952	-2 122
Förändring av rörelseskulder		4 349	-2 543
Summa förändring rörelsekapital		-5045	-4 544
Kassaflöde från den löpande verksamheten		19551	13 057
Investeringsverksamheten			
Förvärv av rörelsegren			
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	13		-397
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	14	-1 703	-1 093
Avyttring/minskning av övriga finansiella anläggningstillgångar			2 707
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 703	1 217
Finansieringsverksamheten			
Amortering av skuld		-580	-1 168
Utdelning till aktieägare		-4827	-3862
Förändring av lån			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-5 407	-5 030
Årets kassaflöde		12 441	9 244
Likvida medel vid årets början		14 694	5 140
Kursdifferens likvida medel		-606	310
Likvida medel vid årets slut	18	26529	14 694

Noter

NOT 1 FÖRETAGSINFORMATION, GRUNDER FÖR UPPRÄTTANDE AV ÅRSREDOVISNINGEN OCH REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen och koncernredovisningen för STILLE AB som avser det räkenskapsår som avslutades den 31 december 2017, har godkänts av styrelsen och verkställande direktören för publicering den 23 mars och kommer att föreläggas årsstämman den 20 april 2018 för fastställande. Moderbolaget är svenskt aktiebolag (publ), med säte i Eskilstuna, Sverige

Företagsinformation

STILLE AB (publ) grundades 1841 och är därmed ett av världens äldsta medicintekniska företag. Bolaget utvecklar, tillverkar, marknadsför och distribuerar egentillverkade högkvalitativa kirurgiska instrument och specialbord till ledande kirurger världen över.

STILLES erbjudande består av ett starkt varumärke och välkända produkter av erkänt hög kvalitet. Verksamheten består av två produktområden Instrument och Bord.

Produktområde Instrument erbjuder handsmidda kirurgiska instrument för all öppen kirurgi med särskilt fokus på ortopedi samt rekonstruktiv- och estetisk plastikkirurgi. Instrumenten kännetecknas av den gracila design och unika känsla som har gjort STILLE till en välkänd och uppskattad leverantör bland ledande kirurger världen över.

STILLE erbjuder utöver egentillverkade produkter även produkter från andra välkända och innovativa tillverkare. Genom dessa samarbeten kan STILLE tillhandahålla kompletta produktlinjer med genomgående samma höga krav på funktion och kvalitet.

Produktområde Bord erbjuder procedurspecifika specialbord för genomlysningskirurgi inom vaskulär, smärta och urologi. Borden kännetecknas av en hög grad av funktionalitet och ergonomi samt en strävan efter estetiskt tilltalande design.

STILLES aktie är noterad på NASDAQ OMX First North under kortnamnet "STIL" med Remium Nordic Holding AB som Certified Adviser.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Koncernens och Moderföretagets finansiella rapporter har för 2017 upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Grunder för upprättande av årsredovisningen

STILLE-koncernens finansiella rapporter är upprättade enligt fortlevnadsprincipen med vilket menas att bolaget redovisar intäkter, kostnader, tillgångar och skulder med utgångspunkt i att bolaget kommer att finnas kvar under överskådlig framtid.

Tillgångar redovisas till historiska anskaffningsvärden med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan samt därutöver eventuella nedskrivningar. Avskrivningar på under året anskaffade materiella tillgångar görs från anskaffningstidpunkten. Balanserade utgifter för utveckling börjar skrivas av i och med en utvecklad produkt börjar säljas.

Funktionell valuta, omräkning av utländsk valuta

Poster som ingår i de finansiella rapporterna för de olika enheterna i koncernen är värderade i den valuta som används i den ekonomiska miljö där respektive företag huvudsakligen är verksamt (funktionell valuta). I koncernredovisningen används svenska kronor, som är Moderbolagets funktionella valuta och rapportvaluta.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget STILLE AB samt de företag och verksamheter i vilka moderbolaget, direkt eller indirekt, har ett bestämmande inflytande. Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden.

Eliminering av transaktioner inom koncernen

Koncerninterna transaktioner och balansposter samt orealiserade vinster och förluster på transaktioner mellan koncernföretag elimineras i sin helhet. Se not 25, Transaktioner med närstående.

Förvärvsmetoden

Rörelseförvärv hanteras enligt förvärvsmetoden. Denna kännetecknas av att förvärvade tillgångar, skulder och eventualförpliktelser redovisas till marknadsvärde efter beaktande av uppskjuten skatt vid förvärvstillfället.

Överstiger anskaffningsvärdet för dotterföretaget marknadsvärdet på företagets nettotillgångar med beaktande av eventualförpliktelser, upptas skillnaden som koncernmässig goodwill. Förvärvade immateriella tillgångar skrivs av under beräknad nyttjandeperiod förutom goodwill som skrivs av på maximalt 10 år.

Om anskaffningskostnaden understiger verkligt värde för det förvärvade dotterbolagets nettotillgångar, redovisas mellanskillnaden direkt i rapporten över totalresultatet. Anskaffningskostnaden för ett förvärv utgörs av verkligt värde på tillgångar som lämnats som ersättning, eget kapitalinstrument och uppkomna eller övertagna skulder per överlåtelsedagen.

Avytttrade bolag ingår i koncernens redovisning till och med tidpunkten för avyttringen. Bolag som förvärvats under året ingår i koncernens redovisning från och med förvärvstidpunkten.

Dotterföretag

Dotterföretag är alla de företag där koncernen har rätten att utforma finansiella och operativa strategier på ett sätt som vanligen följer med ett aktieinnehav uppgående till mer än hälften av rösträtterna.

Dotterföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör. För dotterföretag i STILLE, se not 15, Andelar i koncernföretag.

Omräkning av utländska dotterföretag Vid konsolidering omräknas tillgångar och skulder, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, till SEK enligt balansdagens kurs. Intäkter och kostnader omräknas till SEK enligt en genomsnittlig kurs under rapportperioden, vilket utgör en approximation av transaktionskursen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av utlandsverksamheten redovisas i eget kapital.

Uppställningsform för resultaträkningen

Resultaträkningen är uppställd i funktionsindelad form.

Klassificering i balansräkningen

Kortfristiga fordringar och skulder består av belopp som förväntas förfalla till betalning inom 12 månader från balansdagen. Övriga fordringar och skulder klassificeras som långfristiga.

Intäktsredovisning

Försäljningen av varor redovisas när Koncernen har överfört de väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande till kunden, varorna har levererats till kunden och de utgifter som uppkommer till följd av transaktionen, kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Intäkter från försäljningen av varor som inte har några betydande serviceförpliktelser redovisas vid leverans. Ränteintäkter redovisas enligt effektivräntemetoden.

Personaloptionsprogram

Det beslutade personaloptionsprogrammet under 2016 omfattade totalt 150 000 teckningsoptioner med rätt att teckna aktier i Stille AB. Varje option ska berättiga till förvärv av en aktie. Teckning av aktier ska kunna ske från 1 juli 2019 till och med den 30 september 2019. Vid full teckning med stöd av samtliga optionsrätter motsvarar det en utspädning om ca 3,1 % av aktier och röster i bolaget och aktiekapitalet ökar då med 750 000 kronor. Per den 31 december 2017 var inga optioner tecknade.

Redovisning av statliga stöd

Ett offentligt bidrag som inte är förenat med krav på framtida prestation intäktsredovisas när villkoren för att få bidraget uppfyllts. Ett offentligt bidrag som är förenat med krav på framtida prestation intäktsredovisas när prestationen utförts. Erhållna bidrag där alla villkor ännu inte är uppfyllda redovisas i posten *Övriga skulder*.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden. Kundfordringar redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde, minskat med eventuell reservering för värdeminskning. I koncernen gäller generellt att för kundfordringar förfallna mer än 90 dagar görs en bedömning om sannolikheten av få betalt och en eventuell reservering för värdeminskning av kundfordring görs häfter. Individuella bedömningar görs löpande och vid behov. Reservering för värdeminskning görs också i de fall det finns objektiva bevis för att koncernen inte kommer att kunna erhålla alla belopp som är förfallna enligt fordringarnas ursprungliga villkor. Det reserverade beloppet redovisas i resultaträkningen.

Leverantörsskulder

Leverantörsskulder är förpliktelser att betala för varor eller tjänster som har förvärvats i den löpande verksamheten från leverantörer. Leverantörsskulder klassificeras som kortfristiga skulder om de förfaller inom ett år eller tidigare. Leverantörsskulder redovisas inledningsvis till verkligt värde, och därefter till upplupet anskaffningsvärdet

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta har omräknats till balansdagens kurs. Kursvinster och kursförluster på rörelsens fordringar och skulder tillförs rörelseresultatet.

Likvida medel

I likvida medel ingår kassa- och banktillgodohavanden.

Inkomstskatter

Inkomstskatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatt redovisas i resultaträkningen utom då en underliggande transaktion redovisas i eget kapital varvid även tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital. Aktuella skattefordringar och skatteskulder respektive uppskjutna skattefordringar och skatteskulder kvittas i de fall det finns en legal kvittningsrätt.

Aktuell skatt

Aktuell skatt är skattekostnaden för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte redovisats. Aktuell skatt värderas till det sannolika beloppet enligt de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen och nuvärdesberäknas.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktigt resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner eller händelser. Uppskjuten skatt beräknas med hjälp av balansräkningsmetoden på samtliga temporära skillnader, dvs. skillnader mellan de redovisade värdena för tillgångar och skulder och deras skattemässiga värden samt skattemässiga underskott. Ingen avsättning görs för uppskjuten skatt på temporära skillnader som hänför sig till innehav i dotterföretag eller joint ventures eftersom Koncernen kan styra tidpunkt för återföring av de temporära skillnader och en sådan återföring inte kommer ske inom en överskådlig framtid.

Ingen avsättning görs dock för uppskjuten skatt vid den första redovisningen av goodwill. Förändring av uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen. Uppskjutna skattefordringar redovisas för alla avdragsgilla temporära skillnader och för möjligheten att i framtiden använda outnyttjade förlustavdrag. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder värderas baserat på hur Koncernen förväntar sig att återvinna/reglera det redovisade värdet på motsvarande tillgång/skuld. Värdering görs utan diskontering och enligt de skattesatser och skatteregler som är beslutade på balansdagen. En uppskjuten skattefordran värderas till högst det belopp som sannolikt kommer att återvinnas baserat på innevarande eller framtida skattepliktiga resultat vilket omprövas per varje balansdag. Vid rena substansförvärv har Koncernen valt att nuvärdesberäkna den uppskjutna skatteskuld som uppstår vid förvärvet men endast om värdet på den uppskjutna skatteskulden är en väsentlig del av

affärssuppgörelsen och det finns ett dokumenterat samband mellan köpeskilling och Koncernens värdering av den uppskjutna skatteskulden

Immateriella anläggningstillgångar

Varumärken patent och liknande rättigheter

Varumärken, patent, distributionsrättigheter och övriga rättigheter redovisas till anskaffningsvärdet minskat med ackumulerade avskrivningar. Avskrivningar görs linjärt under deras bedömda nyttjandeperiod, innebärande en avskrivningstid om tre till tio år.

Programvara

Förvärvade programvarulicenser aktiveras på basis av de kostnader som uppstått då den aktuella programvaran införskaffats och satts i drift. Dessa kostnader skrivs av under den bedömda nyttjandeperioden, vilken uppgår till 3-5 år.

Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande

Utgifter för forskningsfasen i ett projekt att utveckla nya produkter kostnadsförs i den period då de uppkommer. Utgifter som är direkt hänförliga till ett projekts utvecklingsfas redovisas som immateriell anläggningstillgång förutsatt att de uppfyller följande krav:

- * Det är tekniskt möjligt att färdigställa tillgången så att den kan användas eller säljas
- * Koncernen har för avsikt att färdigställa tillgången och att använda eller sälja den.
- * Koncernen har förutsättningar att använda eller sälja tillgången.

- * Det är sannolikt att tillgången kommer att generera framtida ekonomiska fördelar.
- * Det finns tillräckliga resurser att färdigställa tillgången och för att använda eller sälja den.
- * Utvecklingsutgiften kan mätas på ett tillförlitligt sätt

Utvecklingsutgifter som inte uppfyller dessa kriterier för aktivering kostnadsförs när de uppkommer. Anskaffningsvärdet för balanserade utgifter inkluderar utgifterna för tillgångens framtagande. Direkt hänförliga utgifter inkluderar personalkostnader uppkomna i arbetet med utvecklingen tillsammans med en lämplig andel av indirekta kostnader.

Materiella anläggningstillgångar

Dessa redovisas till anskaffningsvärdet minskat med ackumulerade planenliga avskrivningar och eventuella nedskrivningar som gjorts. Avskrivningarna baseras på anläggningstillgångarnas anskaffnings värde och beräknas med hänsyn till uppskattad nyttjandeperiod. Inga avskrivningar görs på mark. Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång beroende på vad som anses lämpligt. Endast i de fall det är sannolikt med framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången, och kommer att komma koncernen till godo och om tillgången kan mätas på ett tillförlitligt sätt läggs tillkommande utgifter till tillgångens redovisade värde. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnad då de uppkommer. Anläggningarnas anskaffningsvärden delas upp på väsentliga komponenter och varje komponent skrivs av separat över sin bedömda nyttjandeperiod, s.k. komponentavskrivning. Detta gäller såväl byggnader som maskiner och inventarier. Under investeringsåret görs avskrivningar på maskiner och inventarier fr.o.m. tidpunkten då de tas i bruk.

Vid varje bokslutstillfälle görs en bedömning huruvida ursprungligt bedömd nyttjandeperiod fortsatt kan anses gälla. Vid förändrade förutsättningar ändras också nyttjandeperioden. Bolaget har per bokslutsdatum inte ansett att någon ändring av nyttjandeperioder behöver ske.

Följande avskrivningstider har använts

Förbättringsutgifter annans fastighet	5-20 år
Goodwill	10 år
Maskiner och inventarier	3-5 år
Produktionsverktyg	3-5 år

Nedskrivningar

Per varje balansdag bedöms om det finns indikationer på nedskrivningsbehov. Bedömningen görs för varje finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar som tillhör värderingskategorierna Investeringar som hålls till förfall eller lånefordringar och kundfordringar (båda dessa värderas till upplupet anskaffningsvärde).

Nedskrivning görs till aktuellt verkligt värde.

För kategorierna Investeringar som hålls till förfall samt lånefordringar och kundfordringar görs nedskrivning av redovisat värde till nuvärdet av den bästa uppskattning av de framtida kassaflödena diskonterade med tillgångens ursprungliga effektivränta eller aktuell ränta på balansdagen.

För finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via Fond för verkligt värde beräknas nedskrivningen som skillnaden mellan tillgångens värde vid det första redovisningstillfället och aktuellt verkligt värde.

Nedskrivningen redovisas i resultaträkningen samtidigt som de värdeförändringar som redovisats i Fond för verkligt värde överförs till resultaträkningen. Efterföljande värdeförändringar redovisas i resultaträkningen.

Nedskrivningar återförs om de skäl som låg till grund för nedskrivningen har förändrats.

Varulager

Varulager värderas enligt lägsta värdets princip, dvs. till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet inkluderar alla utgifter som är hänförliga till tillverkningsprocessen samt lämplig andel av tillhörande tillverkningsomkostnader, baserat på normal kapacitet. Anskaffningsvärdet beräknas enligt först in-, först ut-principen. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade pris som varan kan säljas för enligt villkor som är normala i verksamheten minskat med eventuella tillämpliga

försäljningskostnader som direkt kan hänföras till försäljningstransaktionen. Avdrag har skett för inkurans. För att kunna bestämma värdet av inkuransen görs en genomgång av lagret i samband med inventering, utöver detta görs löpande genomgångar för att kunna göra bästa bedömning för vilket värdet av inkuransen skall vara.

Avsättningar

Avsättningar för produktgarantier, legala processer, förlustkontrakt eller andra krav redovisas när Koncernen har en legal eller informell förpliktelse till följd av en inträffad händelse, det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och beloppet kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

Tidpunkten eller beloppet för utflödet kan fortfarande vara oviss. Avsättningar för omstruktureringar redovisas bara om en fastställd och utförlig omstruktureringsplan har utarbetats och införts, eller om planens huvuddrag åtminstone har

offentliggjorts till dem som berörs av den. Avsättningar redovisas inte för utgifter som hör samman med den framtida verksamheten. Avsättningar värderas initialt till den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen, baserat på de mest tillförlitliga uppgifter som finns tillgängliga på balansdagen. Avsättningar diskonteras till sina nuvärden där pengars tidsvärde är väsentligt. Eventuell gottgörelse som Koncernen är så gott som säker på att kunna erhålla av en extern part avseende förpliktelsen redovisas som en separat tillgång. Denna tillgång kan dock inte överstiga beloppet för den hänförliga avsättningen. Avsättningen tas endast i anspråk för de utgifter som avsättningen ursprungligen var avsedd för. Avsättningen omprövas varje balansdag. Justeringar redovisas i resultaträkningen.

Leasing

Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasetagaren. I annat fall föreligger operationell leasing. Vid avtal klassificerade som finansiell leasing, redovisas objekt som anläggningstillgång i koncernbalansräkningen. Förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter redovisas som lång- och kortfristiga skulder. Vid leasingperiodens början redovisas tillgången och skulden till det lägsta av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av leasingavgifterna. Leasingavgifterna fördelas mellan ränta och amortering av skulden. Räntan redovisas i resultaträkningen och amorteringen i balansräkningen. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Den leasade tillgången skrivs av enligt reglerna för avskrivningsbara tillgångar. Om det inte med säkerhet kan fastställas att äganderätten övergår till koncernen vid slutet av leasingperioden skrivs objektet av till fullo under leasingperioden eller nyttjandeperioden om den är kortare. Avskrivningarna redovisas i resultaträkningen. I STILLE-koncernen finns det upptaget finansiell leasing som är helt och hållet hänförligt till bilar. För vidare information se not 20, Långfristiga och kortfristiga skulder.

Upplåning

Upplåning redovisas inledningsvis till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader. Upplåning redovisas därefter till upplupet anskaffningsvärde och eventuell skillnad mellan erhållet belopp (netto efter transaktionskostnader) och återbetalningsbeloppet redovisas i resultaträkningen fördelat över låneperioden, med tillämpning av effektivräntemetoden. Upplåning klassificeras som kortfristiga skulder om inte koncernen har en ovillkorlig rätt att skjuta upp betalning av skulden i åtminstone 12 månader.

Ersättning till anställda

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda, exempelvis löner, semesterersättningar och bonus, är ersättningar till anställda som förfaller inom 12 månader från balansdagen det år som den anställde tjänat in ersättningen. Kortfristiga ersättningar värderas till det odiskonterade beloppet som Koncernen förväntas betala till följd av den outnyttjade rättigheten.

Pensionsförpliktelser

Pensionsplanerna finansieras genom betalningar till försäkringsbolag eller förvaltaradministrerade fonder, där betalningarna fastställs utifrån periodiska aktuariella beräkningar. Koncernen har avgiftsbestämda pensionsplaner. En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan enligt vilken bolaget betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. Bolaget har inte några rättsliga eller informella förpliktelser att betala ytterligare avgifter om denna juridiska enhet inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänger samman med den anställdas tjänstgöring under innevarande eller tidigare perioder.

För avgiftsbestämda pensionsplaner betalar koncernen avgifter till offentlig eller privat administrerade pensionsförsäkringar på obligatorisk, avtalsenlig eller frivillig basis. Koncernen har inga ytterligare betalningsförpliktelser när avgifterna väl är betalda. Avgifterna redovisas som personalkostnader när de förfaller till betalning. Förutbetalda avgifter redovisas som en tillgång i den utsträckning som kontant återbetalning eller minskning av framtida betalningar kan komma koncernen till godo. För vidare information se not 7.

Ersättningar vid uppsägning

En avsättning redovisas i samband med uppsägningar av personal endast om företaget är bevisligen förpliktat att avsluta en anställning före den normala tidpunkten eller när ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. I de fall företaget säger upp personal upprättas en detaljerad plan som minst innehåller arbetsplats, befattningar och ungefärligt antal berörda personer samt ersättningarna för varje personalkategori eller befattning och tiden för planens genomförande.

Viktiga uppskattningar och bedömningar

När finansiella rapporter upprättas måste styrelsen och den verkställande direktören i enlighet med tillämplade redovisnings- och värderingsprinciper göra vissa uppskattningar, bedömningar och antaganden som påverkar redovisning och värdering av tillgångar, avsättningar, skulder, intäkter och kostnader. De områden där sådana uppskattningar och bedömningar kan ha stor betydelse för Koncernen, och som därmed kan påverka resultat- och balansräkningarna i framtiden, beskrivs nedan.

Redovisning av varulager

Lagret värderas till lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Vid beräkningen av nettoförsäljningsvärdet görs en bedömning av utgående artiklar, artiklar med övertalighet, skadat gods, rörligt gods m.m.

Osäkra kundfordringar

Underlaget till osäkra kundfordringar utgörs av en bedömning av de obetalda fordringarna. Bedömningen är gjorda antaganden om framtiden inte innebär någon betydande risk för väsentliga justeringar av de redovisade beloppen för nästkommande räkenskapsår.

NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

Att vara utsatt för risker i mindre eller större utsträckning är en del av affärsverksamheten. STILLES riskhantering är att identifiera, mäta, och förhindra att dessa risker blir verklighet och samtidigt ständigt göra förbättringar för att minska de potentiella riskerna. För STILLE är riskförebyggande huvudinriktningen, att förhindra att en potentiell risk utvecklas till skador och – eller förluster. I de fall bolaget inte lyckas fullt ut med detta gäller det att i andra hand mildra verkan av redan inträffade skador. De risker STILLE kan utsättas för är för operativa, finansiella och legala risker men vi kan också riskera vårt goda anseende och rykte.

Vi är inte heller förskonade från risken att kunna drabbas av naturkatastrofer, terroraktioner och andra typer av konflikter.

Risk för reklamationer

Inom produktområde Instrument har reklamationsnivån historiskt varit låg. Vissa kostnader har uppstått då det funnits tillfälliga kvalitetsproblem, garantitiden är för egentillverkade produkter trettio år. För produktområde Bord är reklamationsnivån högre, vilket delvis beror på att dessa produkter är komplexa. Det finns inga specifika reklamationsstyper som är högre än andra. Garantitiden för Bord är mellan ett år och tre år.

För verksamhetsåret 2017 var 0,9 MSEK (0,7) reserverat. Se not 20, Långfristiga och kortfristiga skulder.

Miljörisker

Denna risk avser kostnader koncernen kan drabbas av för att anpassa sig till ny eller strängare miljölagstiftning. Det kan också exempelvis gälla avfallshandlingar etc. Inga miljöskulder finns och verksamheten är inte av den karaktären att den ger upphov till föroreningar av mark eller vatten, vilket skulle kunna medföra saneringsbehov. Koncernen arbetar efter och följer såväl den svenska som den internationella lagstiftningen.

Risk för och i samband med tvister

Denna risk avser de kostnader som kan åsamkas koncernen som part i olika tvister. Dessa kostnader kan uppkomma genom exempelvis förlikning och utdömda ersättningar.

Legala Risker

Per den 31 december 2017 var STILLE inte inblandad i några tvister.

Risk för produktansvar

Denna risk avser de kostnader koncernen kan drabbas av då någon produkt som har levererats orsakar skador på person eller egendom. Erforderliga försäkringar finns tecknade samtidigt som rutiner för eliminering av risken för skada finns och utvecklas.

Anseende

STILLES anseende är en värdefull tillgång som kan påverkas av STILLES agerande men också av externa intressenter. STILLE strävar efter att undvika handlingar som skulle kunna riskera STILLES goda rykte. Vi strävar efter att vara en god samhällsmedborgare. En etisk kod, Uppförandekoden togs fram och implementerades i koncernen under 2010, för att säkerställa att alla inom STILLE skall uppföra sig korrekt. Uppförandekoden bygger bl.a. på STILLES kärnvärden.

Finansiell riskhantering

Koncernen är i sin verksamhet utsatt för finansiella risker som kan ge fluktuationer i resultat och kassaflöde. Dessa risker är huvudsakligen valutarisk, ränterisk, finansieringsrisk och likviditetsrisk. Därutöver finns risker för egendom och ansvar som går att försäkra.

Råvarupriser

STILLE köper stål för tillverkning av instrument. Tillverkningen av instrument är dock arbetsintensiv och mängden stål är tämligen låg. I en del av komponenterna till borden ingår stål. Klart är att om stålpriset stiger kraftigt kommer det att påverka inköpspriset. En noggrann intern uppföljning sker för att kunna reagera och anpassa priser gentemot kund, om prisökningar uppstår som inte kan absorberas av organisationen genom rationaliseringar.

Risk för kundförluster

Risken för kundförluster avser risken att kunden inte kan betala för levererade och fakturerade produkter på grund av sin finansiella ställning.

Koncernen säljer till ett stort antal kunder världen över, vilket naturligt medför att kunder går i konkurs eller att deras finansiella ställning gör att de har betalningssvårigheter, vilket i sin tur gör att STILLE inte kan få betalt.

För att minimera kundförlusterna sker intensiv uppföljning på kundfordringarna. Detta sammantaget leder på sikt till minskade kundförluster.

Valutarisk

Valutarisken är risken att förändringar i valutakurser negativt påverkar kassaflödet. Valutakursförändringar påverkar dessutom rapporten över totalresultatet och rapporten över finansiell ställning på följande vis:

- resultatet påverkas när intäkter och kostnader i utländsk valuta omräknas till svenska kronor.
- rapporten över finansiell ställning påverkas när tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till svenska kronor.

Koncernen har varken under 2017 eller 2016 terminssäkrat valutakurser, vilket är i enlighet med bolagets finanspolicy.

Ränterisk

En översyn görs med jämna mellanrum med att se över strukturen för rörlig och fast ränta för de krediter bolaget har, med syftet att i första hand minimera räntekostnaderna. Koncernen hade per 31 december 2017 en checkkredit på 8,5 MSEK som var utnyttjad med 0,0 MSEK (0,0).

Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att finansieringen i koncernens kapitalbehov samt refinansiering av utestående krediter försvaras eller fördröjas. För att få bättre bankvillkor avslutades rörelsekrediten hos SEB under 2014 och STILLE tecknade affärsavtal med Danske Bank, som innebar att STILLE har en checkkredit på 8,5 MSEK och en rörelsekredit på 0,0 (0,6) MSEK per den 31 december 2017, och därtill sänkte både räntan, kreditavgiften och övriga bankavgifter.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisken är risken om STILLE drabbas av ökade kostnader på grund av brist på likviditet. STILLES verksamhet är säsongbetonad, vilket ger effekter på kassaflödet. Generellt sett är kassaflödet svagt i början på året, och efter sommaren.

Koncernen har inte haft några problem att infria några betalningar under året

Per 31 december 2017 fanns en skuld om 0,0 MSEK (0,6) till kreditinstitut. Resterande skuld om 0,6 MSEK (0,6) avser finansiell billeasing. Outnyttjade krediter vid årets slut uppgick till 8,5 MSEK (8,5).

Koncernen, TSEK	Mindre än 1 år	Mellan 1 och 2 år	Mellan 2 och 5 år	Mer än 5 år
	2016			
Skulder till kreditinstitut	580	-	-	-
Utnyttjad checkkredit	-	-	-	-
Finansiell billeasing	503	121	193	-
Leverantörsskulder	6 723	-	-	-
Övriga skulder	7 734	-	-	-
	2017			
Skulder till kreditinstitut	-	-	-	-
Utnyttjad checkkredit	-	-	-	-
Finansiell billeasing	537	75	-	-
Leverantörsskulder	13 234	-	-	-
Övriga skulder	5 764	-	-	-

NOT 3 NETTOOMSÄTTNING

Koncernen, TSEK	2017	2016
Sverige	31 610	24 355
Övriga Norden	5 149	6 117
Övriga EMEA	28 198	17 005
Nordamerika	51 600	41 354
Övriga Världen	7 061	7 503
Summa	121 318	96 334

NOT 4 OFFENTLIGA BIDRAG

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Offentliga bidrag	259	1 776	259	1 776
Summa:	259	1 776	259	1 776

NOT 5 RÖRELSENS KOSTNADER FÖRDELADE PER KOSTNADSSLAG

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Råvaror och förnödenheter	43 083	33 334	35 324	28 218
Omkostnader:				
Övriga externa kostnader	18 342	18 637	12 868	13 750
Personalkostnader	33 700	27 011	25 749	24 359
Avskrivningar	3 808	3 287	2 928	2 801
Summa omkostnader	55 848	48 935	41 545	40 910
Summa kostnader	98 931	82 249	76 869	69 128

NOT 6 ERSÄTTNING TILL REVISORER

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Rådek KB:				
Revisionsuppdrag	205	154	205	154
Övriga uppdrag				
Summa:	205	154	205	154

Revisionskostnader för dotterbolaget STILLE Surgical Inc. ingår i moderbolagets kostnader.

Ersättning till revisorer ingår i administrativa kostnader. *B*

Med revision avses granskning av årsredovisning och delårsrapporter, granskning av den löpande redovisningen och granskning av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra och därtill rådgivning eller annat biträde som föränletts av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförande av sådana övriga arbetsuppgifter

NOT 7 PERSONAL, LÖNER, ANDRA ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA KOSTNADER

Löner, andra ersättningar, sociala kostnader, pensionskostnader inkl. löneskatt samt övriga personalkostnader är de under året kostnads förda belopp, inklusive upplupna kostnader per årsskiftet i de fall det är tillämpligt. Kostnader för pensioner som är avgiftsbestämda såväl som pensioner som är förmånsbestämda redovisas som avgiftsbestämda i koncernen.

Personalkostnader

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Löner och andra ersättningar	22 393	18 998	16 250	16 709
Sociala kostnader	7 689	5 754	5 930	5 411
Pensionskostnader inkl löneskatt	2 754	1 619	2 754	1 619
Övriga personalkostnader	863	640	814	620
Summa	33 699	27 011	25 748	24 359

Löner och andra ersättningar fördelade per land

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Styrelse och VD				
Sverige	2 058	1 780	2 058	1 780
USA				
Övriga anställda				
Sverige	13 749	14 454	13 749	14 454
Tyskland	443	475	443	475
USA	8 143	2 289		
Summa	22 393	18 998	16 250	16 709

Medeltal anställda (omräknade i heltidstjänster)

	Totalt	2017		2016	
		Varav Kvinnor	Totalt	Varav Kvinnor	Totalt
Moderbolaget	40	10	40	12	40
Dotterbolag	9	4	4	2	9
Summa Koncernen	49	14	44	14	49
Fördelat per land:					
Sverige	39	10	39	12	39
Tyskland	1	-	1	-	1
USA	9	4	4	2	9
Summa	49	14	44	14	49

Könsfördelning

Av styrelsens 4 ledamöter är 1 kvinna.

Ersättningar till anställda efter avslutad anställning

Koncernen tillhandahåller ersättningar efter avslutad anställning i form av pensioner genom olika förmånsbestämda och avgiftsbestämda planer

Personaloptionsprogram

Det beslutade personaloptionsprogrammet under 2016 omfattar totalt 150 000 teckningsoptioner med rätt att teckna aktier i Stille AB. Varje option ska berättiga till förvärv av en aktie. Teckning av aktier ska kunna ske från den 1 juli 2019 till och med den 30 september 2019. Vid full teckning med stöd av samtliga optionsrätter motsvarar det en utspädning om ca 3,1 % av aktier och röster i bolaget och aktiekapitalet ökar då med 750 000 kronor. Per den 31 december 2017 var inga optioner tecknade.

NOT 8 AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR AV IMMATERIELLA OCH MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR SAMT GOODWILL

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Goodwill	393			
Immateriella anläggningstillgångar	1 927	2 022	1 927	2 022
Materiella anläggningstillgångar	1 486	1 333	1 001	779
Summa	3 806	3 355	2 928	2 801

Av avskrivningarna avser 485 TSEK (466) finansiell leasing.

NOT 9 FINANSIELLA INTÄKTER

Ränteintäkter redovisas i takt med att de intjänas.

TSEK	2017	2016	2017	2016
Ränteintäkter, externa	-	293	-	293
Kursdifferenser	-	310	-	170
Summa	-	603	-	463

NOT 10 FINANSIELLA KOSTNADER

Räntekostnader redovisas i takt med att de uppstår.

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Räntekostnader externa	45	84	16	56
Kursdifferenser	607	-	607	-
Summa	652	84	623	56

NOT 11 SKATT

I resultaträkningsposten Skatt på årets resultat redovisas aktuell och uppskjuten inkomstskatt för svenska och utländska koncernbolag. Koncernens bolag är skattskyldiga enligt gällande lagstiftning i Sverige och i USA. Den statliga inkomstskattesatsen uppgick i Sverige till 22% för år 2017 och (22%). I USA är inkomstskattesatsen mellan 22-34%, vilken beräknas på nominellt bokfört resultat med tillägg för ej avdragsgilla poster. Därutöver tas hänsyn till eventuella underskott från tidigare taxeringar. Effektiv skatt i Koncernen är 0 % då de i koncernen ingående juridiska enheterna finns skattemässiga underskott. Den uppskjutna skatteintäkten för verksamhetsåret 2017 är i sin helhet hänförlig till aktivering av underskottsavdrag i moderbolaget. I koncernens balansräkning finns uppskjutna skattefordringar redovisade till 1 727 TSEK (5 664) varav 604 TSEK (364) avser internvinstelimering i varulager och 1 123 TSEK är direkt hänförligt till det tidigare aktiverade underskottsavdraget i moderbolaget.

Den redovisade skattekostnaden fördelar sig på följande sätt:

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Aktuell skatt				
Uppskjuten skatt				
Summa skatt på årets resultat				
Resultat före skatt	16 231	16 789	20 810	15 030
Skatt enligt vägd genomsnittlig skattesats	-4 011	-3 694	-4 578	-3 307
Ej avdragsgilla kostnader	-106	-45	-106	-45
"Ej skattepliktiga intäkter				
/avdragsgilla ej kostnadsförda utgifter"	308	1	388	1
Skattemässiga underskott för vilka ingen uppskjuten skattefordran tidigare redovisats	3 749	3 738	4 318	3 351
IB fastställda skattemässiga underskottsavdrag	40 268	52 365	25 654	41 668
Förändring i underskottsavdrag	-27 833	-12 097	-20 550	-16 014
UB beräknade skattemässiga underskottsavdrag	12 435	40 268	5 104	25 654

NOT 12 GOODWILL

Posten för goodwill härrör i sin helhet förvärvet av produktområde Bord och dess rörelsegräns Medstone.

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Ingående anskaffningsvärde	-	-	-	-
Årets investeringar	3 787	-	-	-
Utgående ackumulerat				
Anskaffningsvärde	3 787	-	-	-
Ingående ackumulerade	-	-	-	-
Avskrivningar	-	-	-	-
Årets avskrivningar	-193	-	-	-
Utgående ackumulerade				
Avskrivningar	-193	-	-	-
Utgående planenligt	-	-	-	-
Restvärde	3 594	-	-	-

NOT 13 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Patent och mönsterskydd samt balanserade utvecklingskostnader avser till övervägande del produktområdet Bord. Alla balanserade utgifter avser produkter som är egenutvecklade. Koncernens totala forsknings- och utvecklingskostnader för år 2017 uppgick till 0,0 MSEK (0,4). Under året 2017 har 0,0 MSEK (0,4) aktiverats.

Immateriella anläggningstillgångar

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Ingående anskaffningsvärde	14 435	14 038	14 435	14 038
Årets investeringar	-	397	-	397
Utgående ackumulerat				
Anskaffningsvärde	14 435	14 435	14 435	14 435
Ingående ackumulerade	-	-	-	-
Avskrivningar	-8 843	-6 821	-8 843	-6 821
Årets avskrivningar	-1926	-2 022	-1926	-2 022
Utgående ackumulerade				
Avskrivningar	-10 769	-8 843	-10 769	-8 843
Utgående planenligt	-	-	-	-
Restvärde	3 666	5 592	3 666	5 592

NOT 14 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR, MASKINER OCH INVENTARIER

Maskiner och inventarier

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Ingående anskaffningsvärde	10 750	9 436	8 189	7 108
Årets investeringar	1703	1320	1703	1081
Försäljning/ut rangering/ Justering	-39	-	-	-
Utgående anskaffnings- Värde	12 420	10 756	9 892	8 189
Ingående ackumulerade Avskrivningar	-7 942	-6 767	-6 240	-5 621
Årets avskrivningar	-1257	-1175	-772	-619
Försäljning/ut rangering/ Justering	-	-	-	-
Utgående ackumulerade Avskrivningar	-9 199	-7 942	-7 012	-6 240
Utgående planenligt rest- Värde	3 221	2 814	2 880	1 949

Av utgående planenligt restvärde ägs 184 TSEK (625) genom finansiell leasing.

Förbättringsutgifter annans fastighet

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Ingående anskaffningsvärde	1 150	1 150	1 150	1 150
Årets investeringar	-	-	-	-
Utgående anskaffnings- Värde	1 150	1 150	1 150	1 150
Ingående ackumulerade Avskrivningar	-266	-119	-266	-119
Årets avskrivningar	-230	-147	-230	-147
Avskrivningar	-496	-266	-496	-266
Utgående planenligt rest- Värde	654	884	654	884

NOT 15 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Bolag, Tkr	Kapital-			Bokfört värde	
	andel	Org.nr	Stad	2017	2016
Dotterbolag till STILLE AB					
STILLE Incentive AB		100% 556805-6575	Solna	50	50
STILLE Surgical Inc.		100% 164 82 79	Delaware	13 473	13 473
Bokfört värde				13 523	13 523
Dotterbolag till STILLE SURGICAL INC					
STILLE North America INC		100% C2884798	Kalifornien	8 500	-
Bokfört värde				8 500	-

NOT 16 VARULAGER

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Råvarulager	7 696	6 556	7 696	6 556
Produkter i arbete	2 040	1416	2 040	1416
Färdigvarulager	17 116	10 778	8 390	5 711
Summa	26 852	18 750	18 126	13 683

NOT 17 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Förutbetalda hyreskostnader	467	380	429	380
Förutbetalda försäkringskostnader	351	271	321	271
Övriga förutbetalda kostnader	1457	284	1427	274
Summa	2 275	935	2 177	925

NOT 18 LIKVIDA MEDEL BANK

Likvida medel avser i sin helhet banktillgodohavanden.

NOT 19 EGET KAPITAL

Aktiekapital

Enligt bolagsordningen för STILLE AB ska aktiekapitalet uppgå till lägst 10 MSEK och till högst 40 MSEK. Samtliga aktier, 4 827 638 om ett kvotvärde om 5 SEK, är fullt betalda och berättigar till lika andel i bolagets tillgångar. Inga aktier innehas av bolaget självt eller av dess dotterbolag.

Intjänade medel

Intjänade medel redovisade i koncernen inkluderar årets och tidigare års resultat uppkomna i moderbolaget och dotterbolag.

Utdelning

Utdelning redovisas i moderbolaget som minskning av fritt eget kapital först vid tidpunkten för utbetalning till aktieägarna. Utdelning föreslås av styrelsen i enlighet med bestämmelserna i aktiebolagslagen och fastställs av Årsstämman.

Förslag till behandling av vinst

Till årsstämmans förfogande står

Moderbolaget	2017	2016
Överkursfond	45 688 134	45 688 134
Ansamlad förlust	-2 341 244	-12 543 919
Årets redovisade resultat	16 635 001	15 030 224
Summa	59 981 891	48 174 439

Styrelsen föreslår att vinsten disponeras enligt följande:

Balanseras i ny räkning	54 188 725
Utdelning	5 793 166
Summa	59 981 891

NOT 20 LÅNGFRISTIGA OCH KORTFRISTIGA SKULDER

Långfristiga skulder

långfristiga skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
TSEK	2817	2036	2037	2036
Finansiell leasing	537	503	-	-
Avsättningar garanti	990	734	990	734
Summa	1527	1237	990	734

Kortfristiga skulder

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Finansiell leasing	75	408	-	-
Räntebärande skuld	-	580	-	580
Skuld till koncernbolag	-	-	47	47
Summa	75	988	47	627

Beviljad checkräkningskredit uppgick till 8,5 (8,5) MSEK, nyttjad med 0,0 MSEK (0,0) per den 31 december 2017.

Avsättningar avser garantireserv avseende åtaganden som bolaget har avseende försålda produkter. Garantiavsättningen utgår ifrån en trettioårig garantitid för kirurgiska instrument samt treårig garantitid för patient-positioneringsprodukter. Utifrån ett historiskt utfall av garantiåtaganden avsätts sedan en reserv för framtida åtaganden enligt garantitiden, samt åtagande bolaget har för service av produkter som ingår vid köpa av nya instrument.

Finansiell leasing avser i sin helhet bilar.

NOT 21 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Upplupna löner	98	157	98	98
Upplupen semesterlöner	2 960	2 461	2 960	2 461
Upplupen löneskatt	627	553	627	553
Upplupna sociala avgifter	960	788	960	788
Övriga upplupna kostnader	3 116	3 497	3 171	2 733
Summa	7 761	7 456	7 816	6 663

NOT 22 STÄLLDA SÄKERHETER

TSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Företagsinteckningar	12 000	12 000	12 000	12 000
Summa	12 000	12 000	12 000	12 000

Företagsinteckningar är ställda som pant för STILLE engagemang hos Danske Bank. Koncernens krediter hos Danske Bank var per balansdagen 0,0 MSEK (0,6). *g*

NOT 23 EVENTUALFÖRPLIKTELSER/ANSVARSFÖRBINDELSER

En eventalförpliktelse är ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir eller ett åtagande som härrör från inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera åtagandet eller åtagandets storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Upplysningar om eventalförpliktelser lämnas om inte sannolikheten för deras reglering är ytterst liten.

STILLE hade inga eventalförpliktelser/ansvarsförbindelser per 31 december 2017

NOT 24 LEASINGÅTAGANDEN

Framtida sammanslagna minimileasingavgifter för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal är som följer:

TSEK	2017	2016
Inom 1 år	2 604	1 914
Mellan 1 och 5 år	7 518	6 625
Mer än 5 år	6 625	7 615
Summa	16 747	16 154

Framtida sammanlagda minimileasingavgifter för finansiella leasingavtal är som följer:

TSEK	2017	2016
Inom 1 år	2 351	501
Mellan 1 och 5 år	144	408
Mer än 5 år	0	0
Summa	2 496	911

I rörelsens kostnader ingår avgifter för den utrustning som hyrs genom operationella leasingavtal och hyreskostnad för hyresavtal. Årets erlagda operationella leasingavgifter i koncernen uppgick till 2 873 TSEK (1 645), och i moderbolaget uppgick dessa kostnader till 1 940 TSEK (1 504).

I rörelsens kostnader ingår också leasingavgifter för finansiell leasing. Årets erlagda leasingavgifter i koncernen uppgick till 366 TSEK (452) varav leasingavgifter för bilar uppgick till 366 TSEK (452) och i moderbolaget uppgick dessa kostnader till 366 TSEK (452), varav leasingavgifter för bilar uppgick till 366 TSEK (452).

Vid utgången av 2017 omfattade hyresavtalen för lokaler ca 1 900 kvadratmeter (1 900). Återstående kontraktstider varierar mellan 11-96 månader. Hyresavtalen är tecknade på sedvanliga marknadsmässiga villkor.

NOT 25 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Huvudägare med bestämmande inflytande är Linc Invest AB har under året varit att betrakta som närstående.

Moderbolaget har direkt bestämmande inflytande över sina dotterbolag, se not 15. Moderbolagets transaktioner och mellanhavanden med dotterbolag utgörs av koncernintern försäljning till ett värde av 28 839 TSEK (21 526), helt och hållet hänförligt till försäljning av varor, samt det som följer av avtal med företagsledningen.

Nuvarande och tidigare styrelseledamöter, samt koncernledningen med sina respektive närståendekretsar har varit närstående.

Generellt har transaktioner med närstående skett på villkor likvärdiga de som gäller vid transaktioner på affärsmässig grund. Transaktioner har genomförts under året, mellan STILLE och närstående, dessa transaktioner har inte haft någon väsentlig inverkan på bolagets ställning.

NOT 26 VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Inga väsentliga händelser har uppkommit efter balansdagen

Undertecknande

Torshälla den 29 mars 2018

Vi försäkrar att, såvitt vi känner till, årsredovisning för verksamhetsåret 2017 är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed för aktiemarknadsbolag, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av årsredovisningen

Göran Brorsson
Styrelsen, Ordförande

Michael Berg
Styrelseledamot

Bengt Julander
Styrelseledamot

Sirpa Mäkipää
Arbetsstagarrepresentant

David Jern
Verkställande direktör och koncernchef

Vår revisionsberättelse har lämnats den 29 mars 2018

Johan Rudengren
Auktoriserad Revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Stille AB
Org.nr 556249-4848

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Stille AB för räkenskapsåret 2017.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 2017-12-31 och av dessas finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och

koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Stille AB för räkenskapsåret 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisionsred i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt **styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.**

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller

- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, **men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.**

Som en del av en revision enligt god revisionsred i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och **förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.**

Eskilstuna den 29 mars 2018

Rådek AB

Johan Rudengren
Auktoriserad revisor

Styrelse

Göran Brorsson

Styrelsens ordförande

Född 1952. Invald 2015. Styrelseordförande i Biovica International AB, QuickCool AB, Prismatic Sensors AB och GöteneUfo AB. Styrelseledamot i Albin Invest AB och Göran Brorsson & Partners AB.

Aktieinnehav i STILLE: 26 500 aktier

Michael Berg

Styrelseledamot

Född 1964. Invald 2015. Tidigare VD för ArjoHuntleigh, Executive VP Getinge Group, CEO Polygon AB och VD Alto Europe. Medlem av Triton Industri Advisory Board. Styrelseordförande i BabyBjörn AB, MedCap AB, Proxify AB.

Aktieinnehav i STILLE: 40 000 via en kapitalförsäkring.

Bengt Julander

Styrelseledamot

Född 1953. Invald 1993. Apotekare. VD i Linc Invest AB. Styrelseledamot i Linc AB, Knil Ab, Livland Skog AB, Calliditas Therapeutics AB, Proequo AB, Sedana Medical AB, Medivir och Swevet Ab samt andra privata bolag.

Aktieinnehav i STILLE: 2 708 555 aktier, via bolag

Sirpa Mäkipää

Styrelseledamot (arbetstagarrepresentant)

Förr 1960. Invald 2000. Anställd som instrumentmakare vid Stille AB

Aktieinnehav i STILLE: 0 aktier

Ledande befattningshavare

Ledande befattningshavare

David Jern

VD & Koncernchef

Anställd 2014. Civ. Ing.

Aktieinnehav i STILLE: 279 680 aktier via bolag och privat

Pontus Lünig

Produktområdeschef Instrument

Anställd 2001. Marknadsekonom.

Aktieinnehav i STILLE: 171 aktier

Ralph Tamm

Produktområdeschef Bord

Anställd 2003

Aktieinnehav i STILLE: 0 aktier

Carina Andersson

Chef Ekonomi och Kundtjänst

Anställd 2014. Civ. Ek.

Aktieinnehav i STILLE: 0 aktier

Kalendarium

Tidpunkter för ekonomisk information

Delårsrapport för januari-mars 2018 lämnas den 17 maj 2018.

Delårsrapport för januari-juni 2018 lämnas den 23 augusti 2018.

Delårsrapport för januari-september 2018 lämnas den 22 november 2018.